СВОБОДА
LIBERTY

Часопись для руского народа въ Америцѣ и органъ „Руского Народного Союза“.

Рокъ IX. | Олифантъ, Па. Четверъ 4-го Цвѣтня 1901. | Число 14.

Переглядъ тыждневый.

Хотяй Американцѣ уважають ся звычайно за джентелменôвъ, то однакъ се не перескаджае имъ натягати другихъ, ошукувати а то и обокрасти. Особливо деякй урядники и праводавцѣ уживають тыхъ способôвъ. Springfield Republican, независима часопись выкрыла, що $400.000 иде рôчно зъ державнои касы на пенсіи для рôжныхъ писарчукôвъ и послугачôвъ въ Вашингтонѣ, котрй въ дѣйсности сидять собѣ спокôйно въ мѣстахъ вôддаленыхъ неразъ сотки миль вôдъ Вашингтону и занимають ся зовсѣмъ иншою роботою. Рôвно-жь показало ся, що въ стейтѣ Мерілендъ люде, котрымъ поручено було народочислене, допустили ся великихъ ошуствъ. — До Гонолулу выслано зъ міністерства фінансôвъ двохъ людей, що мають выплатити перешло 3 міліоны долярôвъ довгу, якій тяжить на Гавайскихъ островахъ. — Въ Кансасъ ухвалено право, котре правдоподôбно причинить ся богато до замкненя истнуючихъ тамъ салунôвъ, а Mrs. Nation, що розбивала готелѣ увôльнивъ судъ присяжныхъ. — Босъ республиканскои партіи въ стейтѣ Ню Йоркъ хотѣвъ запровадити стейтову полицію на взôръ краевои жандармеріи, але сему спротививъ ся ґовернеръ Odell, въ виду чого поліція зôстане и надальше пôдъ контролею поодинокихъ мѣстъ.

До гавайского сойму выбрано много послôвъ, що противнй злуцѣ островôвъ зъ Сполуч. Державами, игнорують федеральне право вымагаюче, щобы нарады велись въ анґлійскôмъ языцѣ, а навѣть мабуть хотять на задъ передати управу краемъ королевôй Liliuokolani. Представителя Вашинґтонского правительства, що мавъ бути пôдчасъ нарадъ сойму, щобы потôмъ здати зъ того справу президентови выкинено за дверѣ. Соймъ сей хоче ухвалити и ввести въ жите пропорціональне представительство, одинокій податокъ вôдъ землѣ, продажу горячихъ напиткôвъ правительственными урядниками и другй рѣчи, що зовсѣмъ не до вподобы президентови и его прихильникамъ.

Властителѣ копалень угльовыхъ обѣцяли признати орґанізацію сполученыхъ углекопôвъ (юнію) въ недалекôй будучности, въ виду чого робота иде дальше и страйку не буде.

Зъ Филипинъ приходять суперечнй вѣсти. Однй доносять, що „успокоене“ поступае скорымъ крокомъ впередъ, другй, що малй битвы мѣжь повстанцями а американскими воиками тревають дальше, та що деякй Американцѣ, якъ примѣромъ майоръ Smith, поступають собѣ такъ ж стоко якъ колись Weyler на Кубѣ, або Кіченеръ въ Африцѣ. — Aguinald-a, проводира повстанцѣвъ спôймано пôдступомъ и зрадою, та на его мѣсце є богато другихъ спосôбныхъ людей, що поведуть дальше справу освободженя.

Суперечка мѣжь Росією а Анґлією въ Хинахъ зôстала полагоджена въ сей спосôбъ, що пытане до кого земля, о котру иде спôръ, мае належати — буде рѣшене полюбовнымъ судомъ. За те напружене мѣжь Росією а Японією збôльшаесь зъ дня на день. Росія жадае, щобы Хинцѣ вôдступили еѣ „тымчасово“ Манчурію, що Японія уважае за противне своимъ интересамъ до того ступени, що скоро Хинцѣ згодять ся на жадане Росіи — готова выбухнути російско-японска вôйна. Союзники мають зажадати вôдъ Хинъ 250 міліонôвъ долярôвъ вôдшкодованя.

„Присылайте свѣжого войска. Спѣшѣть ся!“ — Огсе найновѣйшй телеґрамы, котрй приходять зъ полудневои Африки до анґлійского міністерства вôйны. Присылайте всѣжихъ людей, бо буде зле, репетуе лордъ Кіченеръ, а правительство заходить въ голову, звôдки ихъ взяти? Велика Британія немае права горнути своихъ горожанъ до войска, оно скадае ся зъ самыхъ охотникôвъ, котрыхъ не такъ легко теперь назбирати. Они знають, що вôйна вже тягне ся пôвтора року, що пожерла множество людей, що въ кольовіи Кейпъ ширить ся джума и що тамъ йти, значить наразити ся на неминучу погибель. Чижь кому не миле жите? Впрочѣмъ вже бôльша часть анґлійского народу прозрѣла и бачить добре, що ся вôйна несправедлива. А лордъ Кіченеръ все докучае о свѣже войско — и ажь прѣе вôдъ тактики рухливыхъ Бурôвъ. Роздробленй на малй вôддѣлы розбыли ся всюды, а вытисненй чисельною силою ворога зъ одного мѣсця, появляють ся нечайно въ другôмъ. Бôльшои битвы не зведено сими днями нѣгде, лишь пôдъ Ventersdorp. Тамъ 25.000 Анґлійцѣвъ окружили бурск. ґен. Делярей зъ 1500 Бурами, але сей здôбный вождь такъ само щасливо вымкнувъ ся имъ, якъ свого часу ґен. Деветъ. Анґлійцѣ доносять, що вôнъ стративъ при тôмъ 250 людей, 7 канонъ и всѣ фурґоны зъ припасами; не знати однакъ чи то дѣйстна правда, бо остатными часами они часто брешуть. — Дня 29. м. м. злучивъ ся комендантъ Кріцінґеръ, въ кольоніи Кейпъ, зъ двома другими бурскими вождами и розбивши кôлька меншихъ анґлійскихъ вôддѣлôвъ, тягнуть въ ту сторону, де оперуе ґен. Деветъ, щобы зъ нимъ злучитись.

Въ Трансвалю перелапали Буры кôлька добре въ припасы заосмотреныхъ поѣздôвъ. Лордъ Кіченеръ рапортуе, що дня 1. с. м. взяли они такожь оденъ такій потягъ пôдъ самымъ Йоганесбурґомъ.

Вôдъ часу до часу заходять въ угорскôмъ парляментѣ такй подѣѣ, що ажь его аристократична бôльшôсть дрожить о свою шкôру. Имъ страшно, якъ почують внесокъ о змѣнѣ конституціи на корысть народу, о безпосереднôмъ тайнôмъ голосуваню або такій енерґічный протестъ, якій мавъ тамъ мѣсце недавно. Ходило именно о выборы въ Марошь Васаргель, где жандармы (въ часѣ выбору посла) застрѣлили кôлькохъ невинныхъ людей. Опозиційнй послы такъ остро взяли ся до правительства, ажь президентъ міністрôвъ Сель урочисто заявивъ, що строго покарае винныхъ урядникôвъ и нѣколи вже не допустить, щобы жандармы при выборахъ стрѣляли людей. Нагнали му страху — а наколибъ Угорщина мала бôльше такихъ послôвъ, то дуже скоро вырвала бы ся зъ пôдъ власти несовѣстныхъ аристократôвъ, котрй для власныхъ интересôвъ толочать все и всѣхъ.

Въ Турціи европейской заносить ся на велику ворохобню. Лиха турецка господарка роздражнила и зневохотила цѣле тамошне населене и оно прилагоджуесь скинути зъ себе разъ на всегда бисурманске ярмо. Найбôльшій рухъ пануе въ Македоніи и Болґаріи, а султанъ бувъ змушеный змобілізувати 50 тысячну армію и выслати въ загроженй мѣсця.

Зъ Петербурґа доносять до анґлійскихъ ґазетъ, що російскôй поліціи удало ся выслѣдити и по кровавôй борбѣ арештувати цѣлый комітетъ революційный, зложеный зъ 72 осôбъ. При тôй нагодѣ найшла она такожь двѣ тайнй друкарнѣ, где вôльнодумнй и свободолюбимй сыны Росіи друкували рôжнй книжки и вôдозвы. Не выбила однакъ ще остатня година для царства тьмы и деспотиаму, але выбе — прійде незабавки...

НОВИНКИ.

КАЛЕНДАРЬ.

Цвѣтень.

4	Ч.	Василія муч.
5	П.	Никона, Лидіи
6	С.	Лазарева, Артемона
7	Н.	Цвѣт. Благовѣщене
8	П.	Гавріила
9	В.	Мятроны, Мануила
10	С.	Иларіона

— **Копальню** мармору вôдкрыто въ Ляшкахъ долѣшныхъ коло Борщичь, въ Галичинѣ.

— **Вôдъ** якогось часу почали у Львовѣ пропадати молодй дѣвчата, а минувшого мѣсяця пропало ихъ безъ вѣсти ажь 4 наразъ. Поліція пôдозрѣвае, що у Львовѣ истнуе якесь товариство, котре веде торговлю дѣвчатами и зарядила слѣдство.

— **Звѣстный** філянтропъ и писатель ґр. Левъ Толстой написавъ до російского царя Николая II. дуже смѣливый листъ, где дае цареви много добрыхъ радъ, остерѣгае, щобы не казавъ переслѣдувати рôжновѣрцѣвъ и сектантôвъ, горячо вставляе ся за духоборами и молоканами. Толстой лишь разъ на початку листу уживъ титулу »Ваша цѣсарска высокость«, а въ дальшôмъ тягу писавъ и промовлявъ якъ рôвный до рôвного, якъ чоловѣкъ до чоловѣка. Таку смѣливôсть царь може дарувати лишь Толстому.

— **Заносить** ся опять на новый тростъ. Симъ разомъ загадуе сотворити его велика частина компаній и властителѣвъ, до котрыхъ належать копальнѣ угля. Въ стейтѣ Илиной вже повставъ передъ кôлькома днями оденъ такій тростъ зъ капиталомъ 75 міліонôвъ. Належить до него 900 закопôвъ, зъ котрыхъ мае добувати 25 міліонôмъ тонъ угля.

— **Експльозія** ґазôвъ наступила въ майнахъ New Klondike Fayette Co. недалеко Connellsville, Pa. въ наслѣдокъ чого 6 людей згинуло а 10 тяжко раненыхъ. Майна, де стало ся се нещасте, доперва передъ кôлькома мѣсяцями зôстала отворена и звала ся Gates.

— **П. М. Ґовда** зъ Edmonton, Alta, въ Канадѣ пише намъ, що до 16-го марця була красна погода, почѣмъ упавъ снѣгъ на 10 цалѣвъ.

О. Ив. Заклиньскій заскаржувъ о. Корчинского православного місіонара о $5.000.00 вôдшкодованя за се, що сей въ неприсутности о. Заклинского вôтворивъ церковь. Видно, що канадійскй Русины зачинають переживати тй исторіи, якй дѣялись во время оно у насъ.

— **Словаки** вже дождали ся въ Америцѣ що-денної ґазеты, котра вôдъ 25. марта с. р. почала выходити въ Питсбурґъ, Па. пôдъ назвою „Slovensky Dennik“.

— **Зъ** Balfour, N. Dak. пишуть намъ, що за стараньемъ Т. Мартыненка и Ив. Ревухи заведено тамъ школу для нашихъ фармерôвъ. Въ осени тревала наука 3 мѣсяцѣ, а вôдъ 1-го апрѣля почавъ ся знову тримѣсячный курсъ. Се стояло богато труда тыхъ двохъ людей, бо народъ нашъ темный о школу не дуже дбае. Будынку шкôльного доси ще нема и учителька учить 40 дѣтей въ просторôй хатѣ Ивана Ревухи.

— **Иванъ Щтехъ**, членъ »Р. Н. Союза« въ Мейфілдъ, Па. зôставъ великимъ нещастемъ навѣдженый, бо утративъ свою жену Юлію, по котрôй зôстало 7 дробныхъ дѣтей. На щасте бувъ членомъ »Р. Н. С.« и бр. св. Іоана Хрест. въ Мейфілдъ. Отже по части вынадгородить ся его смутокъ. Видно, що дбавъ о се, о що и кождый повиненъ дбати т. е. належати до »Союза« и невôдтягати ся ажь до найпôзнѣйшои хвилѣ.

— **Ч.** Е. Демянчикъ зъ Sunny Side, Pa. пише намъ, що въ Manown, Pa. стратило роботу 250 людей, бо згорѣла домна, бойлертгавсъ и ковальска шапа. Коло рѣки Мононґгагелѣ робота иде добре, лишь худоба хоруе на якусь заразливу слабôсть, такъ що фармеры мусять еѣ стрѣляти. Два унґары побили ся въ майнахъ черезъ що, здае ся, будуть зъ роботы выкиненй.

— **Грôзный** страйкъ выбухъ въ варстатахъ корабельныхъ двохъ великихъ портовыхъ мѣстъ Европы — въ Палермо на Сициліи и въ Марсиліи Францiя. Робôтники домагають ся 8 годинного дня працѣ и пôдвыжшеня платнѣ. Сотки кораблѣвъ стоять, бо нема ихъ кому ладувати анѣ выладовувати. Властителѣ и компаніи корабельнй старають ся спроваджувати робôтникôвъ зъ глубины краю пôдъ охороною вôйска, черезъ що страйкуючй бурять ся ще гôрше, и вже кôлька разôвъ прійшло до розливу крови.

— **Воскресла** въ остатнôй хвили (якъ доносить ґазета »Буковина«) одна женщина въ Неполовôвцяхъ на Буковинѣ. Звалась она Домина Кукурянъ, занедужала и померла. Посходились знакомй и свояки ажь зъ сусѣдного села на похоронъ, засвѣтили свѣтло и вже мали кликати попа, а втôмъ умерла починае рушати ся, встае и пытае, що зъ нею стало ся? Показалось, що хора попала въ рôдъ летарґу, та щасте, що завчасу пробудилась, бо могли бы були живу людину похоронити.

— **Богато** псôвъ показило ся въ околици Вранова и Сачурова земплиньского комітату на Угорщинѣ и покусали кôлькадесять осôбъ. Бôльшу частину псôвъ въ околици наказавъ рядъ зъ тои причины выстрѣляти, а покусаныхъ вôдослано до заведеня д-ра Пастора въ Будапештѣ.

— **Петро Пôдгорецкій**, урядникъ тов. кредит. земского у Львовѣ и стрыкъ о. Николая Пôдгорецкого зъ Джерзи Сити, Н. Дж. померъ дня 4. марта б. р. въ 47 р. житя. Покôйный бувъ великимъ пріятелемъ убогои шкôльной молодежи.

Вѣчная ему память!

— **Въ** Вôвторокъ вôдъѣхавъ, на кораблі Kaiser Wilhelm der Grosse, о. Григорій Грушка по 12 лѣтнôмъ побутѣ въ Спол. Державахъ назадъ до Европы. Дѣяльнôсть его на американскôй Руси трудно схарактеризувати докладно въ новинцѣ, позаякъ була она такъ рôжнородною та незрозумѣлою, якъ и вôнъ цѣлый. Сынъ бѣдныхъ родичѣвъ, бувъ зразу кандидатомъ на дячка, потôмъ однакъ пôйшовъ до Риму, где вывчивсь на попа. Въ житю родиннôмъ бувъ нещасливый. Пріѣхавши до Америки найшовъ обставины зовсѣмъ невôдповѣднй для себе, особливо зъ браку товариского житя, за котрымъ всегда туживъ. Маючи незвыклу енерґію — рвавсь до роботы, читавъ, выдававъ часописи (зразу „Свободу“, потôмъ „Свѣтъ“), але непостоянность характеру и бракъ выробленыхъ думокъ надавали всему, що вôнъ робивъ, якійсь невевный выглядъ; бо вôнъ не робивъ, а к и д а в ъ с я. Впрочѣмъ инакше и не могло бути, така була его вдача, таке выховане, такй обставины житя. Пынѣ дивлячись на его 12-лѣтну роботу въ Америцѣ, мусимо признати, що вôнъ працювавъ не мало, мавъ неразъ дуже краснй гадки и намѣры — результатъ однакъ, если зôставити разомъ все, що вôнъ зробивъ доброго и злого — невеликій. Въ о. Грушцѣ втратила російска православна місія въ Америцѣ найспосôбнѣйшого чоловѣка, а мы Русины американскй желаючи ему щасливу путь-дорогу, будьмо вдячнй за те, що зробивъ доброго, а злого не памятаймо.

„SVOBODA"
(LIBERTY.)
The Little Russian Weekly,
published every Thursday
by the Svoboda Publ. Co.,
111 Lackawanna Str., Olyphant, Pa.

Established 1893.

Advertising rates furnished on application.

Entered at Olyphant, Pa. Post Office as Second Class Matter.

„Свобода"

часопись для руского народа въ Америцѣ и орґанъ »Р. Н. Союза«, выходить що тыждня въ Четверъ и коштуе:

Въ Америцѣ на рôкъ	$2.00
„ „ „ пôвъ року	1.00
„ „ „ чверть року	50
„ „ „ одепъ мѣсяць	18
До старого краю на рôкъ	$2.00

Оплачувати ґазету треба все-гда зъ горы (напередъ).

Адресъ:
„SVOBODA"
111 Lackawanna Str.,
OLYPHANT, PA.

Грошѣ треба посылати въ реджістрованôмъ листѣ, або черезъ експресовый або почтовый money order (мони ордеръ). Money order, то е карточку, котру достанете вôдъ почтаря або аґента на експресовôмъ офісѣ, пôшлѣть намъ, бо безъ того мы не годнй грошей достати.

БЕЗЪИМЕННЫХЪ ДОПИСЕЙ НЕ ПРИНИМАЄМО.

Хто хоче, щобы его адресъ змѣнити, мусить подати намъ, кромѣ нового, также свôй старый адресъ.

Московскій

горщокъ зôбгае.

Могуча Росія благоденствуе? Брехня! Хоть царскій рядъ и посѣпаки держать цѣлу державу бѣлого царя въ желѣзныхъ шпонахъ, хоть шпоны и жандармы провадять свое ремесло знаменито, хоть царска цензура куе грубыми ланцами всьо живе, то мимо того вôдъ часу до часу довѣдуесь свѣтъ о варварскихъ поступкахъ російского ряду. Здаесь, що наче кайданы и тюрмы заговорили, що каплѣ невинно пролитои крови мучениковъ за правду и справедливость розприскалась по свѣтѣ, а несправедливость вôдкликуесь о пôмсту до всеи цивілизованои людскости.

Коли батюшка-царь гравъ ролю миротворця, то его вѣрнй хлопы гинули сотками зъ голоду, Духоборцѣ втѣкали до Канады, а на Финляндію накладано тяжкй кайданы. Коли свѣтъ говоривъ о подвигахъ російского салдацтва въ Манджуріи и Хинахъ, то тогды масакровано въ Росіи робôтниковъ, арештовано студентôвъ, а попы выклинали ґр. Толстоя и нищечкомъ молились за „благопалучіе всемаґущой Рассіѣ". И хоть ґазеты розносили по цѣлому свѣту славу царя и по сѣпакъ его, а прочй факты тôлько холодно нотували, то все таки зайшло щось такого, що примусило людей заглянути глубше въ вôдносины тои державы.

Ось студентъ, Карповичь, стрѣливъ до старенького міністра просвѣты, Боголепова, и ранивъ его смертельно. Вôнъ навѣть не втѣкавъ, але гримнувши револьверомъ о землю сказавъ: я местникъ всѣхъ кривдъ, якй заподѣяно намъ.

Впавъ стрѣлъ, полялась міністерска кровь, а рôвночасно заговорили улицѣ Петербурга, Москвы, Кіева, Харкова та многихъ иншихъ великихъ мѣстъ.

Заповнились улицѣ Петербурга товпами студентôвъ и робôтниковъ, до котрыхъ прилучилось много знатныхъ осôбъ, и понѣсъ ся крикъ: »Прочь зъ царемъ! Най жіе свобода! Дайте намъ волю!« И хоть козаки и полиція била, сѣкла нагайками та голыми шаблями, арештувала сотками, тратовала кôньми и проливала кровь, то крики не уставали и товпы розпорошувались, щобъ вскорѣ зôбратись численнѣйше на иншôмъ мѣсци. Навѣть царь, що перебувае въ Новôмъ селѣ*), побоявъ ся вернути и покликавъ кôлька сотень козакôвъ та численныхъ шпіонôвъ до обороны своеи особы.

Въ Москвѣ те саме! Навѣть побудовано барикады (укрѣпленя по улицяхъ), зъ-поза котрыхъ боронились студенты и робôтники. Й ту полялась кровь, трупы лишились на побоевищи, а до 800 осôбъ арештовано.

Въ Кіевѣ — серци Украины — те саме. Пару соток студентôвъ арештовано, зъ котрыхъ 2 студентôвъ силою вôддали до войска на 3 роки — 5 на 2 роки — 176 на 1 рôкъ, а 209 студентôвъ позбавлено всѣхъ правъ людскихъ на 1 рôкъ. Страхъ! А за що? — спытаете. За се, що они не хотѣли мати 2 товаришѣвъ за своихъ товаришѣвъ, котрй споивши одну публичну дѣвчину — покрали еи дорогй рѣчи. Школьна власть покарала тыхъ двохъ зôпсутыхъ студентôвъ карцеромъ (школьнымъ арештомъ), а всѣ товаришѣ домагались, щобы власть выгнала ихъ зô школъ. И власть справдѣ выгнала и поарештувала, але не тыхъ двохъ піяковъ и злодѣѣвъ, але надъ 200 невинныхъ людей. — Славно!

Студенты заворушились, бо ихъ волю вôдъ давна поволи ограничувало московске самодержавіе. Робôтники прилучились, бо лихй вôдносины державнй они вôдчувають найсильнѣйше. Злучились два бѣдаки, студенты и робôтники, наука и праця и стали до борбы за волю. Мара революціи понеслась по всѣй державѣ и стрясла нею, що ажь свѣтъ заговоривъ. И такъ якъ р. 1878. молода дѣвчина, Вѣра Засуличь, дала выстрѣломъ (до оберполіцмайстра Трепова) знакъ, на котрый заворушилась цѣла Росія и понеслись революційнй кличѣ, якй кôнчились вбійствомъ царя Александра II., такъ теперь зъ выстрѣломъ Карповича до Боголепова бачимо те саме.

Се не першій и не послѣдный разъ дѣесь въ Росіи. И оно буде повтарятись такъ довго, доки не повалить ся нелюдске самодержавіе и насильнй ряды царѣвъ, доки не побѣдять воля, правда и справедливôсть, доки не скинуть ганебныхъ кайданôвъ горожане Росіи, доки не заговорять гнетенй народы, мѣжь котрыми живе и надъ 25 міліонôвъ нашихъ братôвъ Украинцѣвъ — сынôвъ Руси.

Памятаймо, що волю давали не коронованй головы и ихъ поплечники, але людъ мусѣвъ выборювати еѣ самъ. Пролита кровь за те святе дѣло, се кровь першихъ мучениковъ-христіянъ, котра принесла овочѣ. То-жь борѣте ся братя за волю, за дѣло святе, а Богъ вамъ поможе!

або.

*) Новое село вôддалене кôлькапайцять миль вôдъ Петербурга и тамъ находить ся царска палата.

О що

повинна старатись канадійска Русь.

III.

Коли зважимо, що въ 1897 р. людность Манітобы не сягала высше 150 тысячь а мала 1018 публичныхъ школъ, то не здивуемо ся, що въ Манітобѣ майже нема неписьменного Анґлійця.

А що мы? Насъ е высше 25 тысячь душь въ Канадѣ и если въ котрôй кольоніи появила ся школа, то не по нашôй воли, правительство майже силою побудувало ихъ. У насъ може 20 на 100 знае читати.

Читаймо »Свободу«, и довѣдаемо ся, якъ красно нашй люде просвѣчають ся въ Пенсилвеніи. У нихъ братства майже на каждôмъ плейзѣ; »Р. Н. Союзъ« вяже ихъ въ одну цѣлôсть взаимнои помочи; у нихъ попри публичнй школы суть и рускй, де дѣти выховують ся интеліґентно, грають театральнй штуки, дають вечерки. Хоральный рускій спѣвъ на добре вславивъ ся въ Пенсилвеніи; словомъ, на каждôмъ кроцѣ видно поступъ. Честь кôлькомъ щиримъ народнымъ попамъ и кôлькомъ свѣтскимъ интеліґентамъ, що ведуть народъ до самопôзнаня и до бробыту.

Хто жь насъ въ Канадѣ выведе зъ тьмы „галилейскои?" Панъ-отчики въ Галичинѣ*) не снять про заблудшихъ 25 тысячь овечокъ — шкода, що такъ сильно твердять, що чоловѣкъ безъ хрещеня, сповѣди, евхаристіи и т. д. не може ввôйти въ царство боже — видно не вѣрять въ то, що говорять, бо если бы вѣрували, було бы ихъ тутъ бодай оденъ тузѣнъ; не вôдстрашили бы ихъ навѣть тортуры не то звычайный трудъ и климатъ трохи острѣйшій, въ котрôмъ богато людей такихъ бѣлыхъ якъ они жіють добре.

Англійскй и французкй місіонарѣ не боять ся сего, а езуитъ Кулявый, оденъ зъ тыхъ славныхъ зъ исторіи ворогôвъ нашого народа, якъ видимо зъ „Свободы" робить порядный „бизнесъ" межи темнымъ народомъ, за се кромѣ обѣцянки царства божого для народа нѣчого не робить; инакше не бувъ бы езуитъ. Протестанты знову трохи инакше зачинають. Ихне велике братство „Canadian Christian Society of Presbyterian Church" вызначило поважну суму грошей на помôчь Русинамъ и Духоборамъ въ Канадѣ. Для Русинôвъ спеціяльно постановило за дозволомъ правительства будувати школы въ кольоніяхъ, де народъ бѣдный. — Будынки школьнй „log buildings" дае дармо тамъ, де народъ самъ помагае роботою при будôвли. Учителѣвъ старае ся достати Русинôвъ интеліґентôвъ, щобы дѣти могли корыстати зъ науки при помочи рôдного языка. Пенсію учителямъ першихъ чотыри роки дае зъ своихъ фондôвъ, правительство знову зô своеи стороны помагае якъ всюды даючи $130.00 рôчно на учителя. Инспекторы краевй обовязанй уважати, щобы наука въ сихъ школяхъ ишла пôсля уставы public schools. Будынки сй самй можуть бути такъ довго, доки люде не спроможуть побудувати собѣ школы зъ дощокъ. По 4-охъ рокахъ переходять сй школы цѣлковито на public schools. Товариство нѣколи не жадае звороту выдаткôвъ, якй вкладае въ интересъ школьный. Се саме товариство побудувало шпиталь на Sifton, Man. и утримуе доктора, де каждый бѣдный може достати дармо помôчь лѣкарску; зъ Toronto, Ont. выслало 2½ тона одежи для бѣдныхъ Русинôвъ и Духоборôвъ въ Yorkton, Assa., а въ Shoal Lake и Sifton, Man. мае больше одежи выслати с. м. Такъ видимо, що чужй зачинають о насъ дбати, а своимъ байдуже. Мы повиннй самй старатись о рускихъ учителѣвъ и учитись руского языка, не топитись вôдъ разу въ чужôмъ, а творити читальнѣ въ школахъ, брати ся самымъ до просвѣты, помагати самимъ собѣ и корыстати зъ всякои помочи, де не въ силѣ сьмо помочи собѣ власными силами — розумѣе ся при всѣмъ бути своими, не хрунити ся и не ганьбити самихъ себе. Двѣ школы згаданого товариства на Valley River и въ Dauphin, Man. вже ввôйшли въ жите вôдъ нового року и дѣти горнуть ся до науки.

Не спѣть и вы батьки, сходѣть ся въ недѣлѣ и свята до школы, пренумеруйте кôлька добрыхъ ґазетъ, закладайте малй бібліотеки и читайте научнй книжки — тôлько до купки, а »громада великій чоловѣкъ« каже пословиця. Лучѣмъ ся до „Свободы", най она стане нашимъ орґаномъ, пишѣть до неи про свое добро и лихо, а она насъ порадить щиро по руски, если будемо читати еи, якъ кажу, бодай 10 охъ оденъ нумеръ.

Иванъ Бодругъ.

*) Се радше вина вызшихъ властей, якъ звычайныхъ панъ-отцѣвъ. — Ред.

Дописи.

Зъ Coalfields, Assa, Канада.

Позволю собѣ побесѣдувати троки въ справѣ важнôй для всѣхъ Русинôвъ за моремъ, такъ въ Сполуч. Державахъ, якъ и въ Канадѣ.

Каждому звѣстно, що вôдъ довшого часу кипить досить завзята борба межи свѣтлыми поступово релігійными людьми и обрядовою голотою въ Америцѣ. Свого часу читавъ я въ »Свободѣ« статю, въ котрôй редакція звертаесь до людей, щобъ здорово застановили ся, по котрôй сторонѣ имъ стати въ выжь наведенôй борбѣ. Вôдъ тогды вышло пару чиселъ »Свободы«, а анѣ въ однôмъ не знайшовъ я хоть бы пôвъ слова вôдгомону зô стороны людей на щирый покликъ редакціи въ такъ важнôй для цѣлои заморскои Руси справѣ. Братя и товаришѣ заморскй Русины! Справы такъ важнои для насъ всѣхъ и нашого поколѣня такъ легкомысленно мы понимати и безъ застановленя поминути не повиннй, бо тутъ розходить ся о жите, истнованє, розвôй и поступъ нашого народу, зъ однои, а о слѣпу дрѣмоту, зашкорупѣлôсть и вынародовлене зъ другои стороны. Вы всѣ здорово мыслячй люде повиннй немовь одными устами заявити отверто, смѣло передъ свѣтомъ: Прочь зъ обрядовцями, фанатиками, идіотами! Прочь зô смѣтемъ, зъ котрого сплѣснѣлый духъ середныхъ вѣкôвъ смердить! Мы люде дорослй, мы хочемо просвѣты и то просвѣты, котрои пôдставою повинна бути вôдвѣчна свята правда, зъ котрои плыне дорогій бальсамъ любови и тисне въ серце чоловѣка шепчучи ему, щоби ступавъ на дорогу збратаня ся всѣхъ людей на земли, бо жь мы всѣ по натурѣ собѣ рôвнй. Мы хочемо просвѣты на чистôмъ розумно релігійнôмъ ґрунтѣ, не лишь въ обрядовыхъ формахъ. Форма не заспокоить нашихъ питань. Досвѣдчене насъ учить, що гола форма обрядова не значить нічь безъ глубшои вôльнои розумно-релігійнои мысли. Близко тысячь рокôвъ учать нашихъ братôвъ въ старôмъ краю и насъ учили тои формы и якій результатъ можна выпровадити зъ тои науки тысячлѣтнои? Чого научили насъ и нашихъ братôвъ? Научили насъ вѣрити въ Бога, але лишь формально, бо въ практицѣ нашь народъ вѣрить въ чортôвъ, въ страхи, рôжного рода забобоны, ворожки и такй иншй дурницѣ, що ажь чоловѣка зъ трошка ширшимъ свѣтоглядомъ зберае смѣхъ, злôсть и заразомъ сердечный жаль надъ вôльными людьми, а такъ далеко зацофаными, що стають ся самй въ собѣ власными невôльниками; бо и якже-жь можь назвати такого чоловѣка вôльною людиною, що всього лякаесь и передъ всѣмъ тремтить? И такъ братя и товаришѣ, народъ нашь подôбный до чоловѣка, котрый солодко проспавъ ся и пробудивъ ся, але сонце було вже высоко. Но помимо того, що сонце вже пôдъ полудне, ему ще не хоче ся злѣсти зъ постелѣ и спѣшити до працѣ, хоть бачить на власнй очи, що другй богато пôдробили за той часъ, заки ему солодко спалось. Вôнъ готовый поправити постѣль тай положити ся и сказавши байдужно: „Якъ Богъ дасть, такъ буде", заснути на ново. Просвѣта въ родѣ обрядовыхъ формъ тай торочене дурницъ давно пережитыхъ, солодко-нуднй, денервуючи чоловѣка статійки — се пѣсня до нового сну. А намъ, братя, не вôльно тутъ на вôльнôй земли заснути, бо сли заснемо, то нашй дѣти колись пробудять ся, але вже не Русинами. Отже поки часъ, попираймо змаганя людей доброи волѣ, котрыхъ задачею есть провадити насъ до свѣтла правды, а вôдъ всѣхъ ворогôвъ поступу вôдвернѣмъ ся зъ погордою. Покажѣмъ, що мы люде свѣдомй своеи цѣли. Чи вôнъ пôпъ, чи свѣтскій балванъ, сли торочить глупства негодячй ся зъ духомъ поступу, правды и волѣ — вôдвернѣмъ ся зъ погордою вôдъ него. Оденъ польскій поетъ, бискупъ, писавъ такъ:

„Szanujmy rozumnych, uczciwych, nadobnych, smiejmy sie z głupich choć i przewielebnych."

То-жь такъ братя, сли бачимо, що котрый чоловѣкъ, хоть бы и священникъ, лишь выключно надъ тымъ працюе, щобъ за нашй грошѣ выгôдно жити, а насъ туманити терефеньочками, кажучи, якъ се звыкъ робити оденъ отчикъ въ Пенсилвеніи, облесно, по фарисейски: а такъ, такъ, такъ, такъ, любенькй, такъ; зôпсутый свѣтъ, безбожность, индеферентизмъ до св. вѣры и такъ дале, а самъ пакуе доляры въ банкъ, на народну цѣль певно ще цента не офѣрувавъ, лишень числить собѣ по тихоньки кôлько тысячокъ ще бракуе, щобъ выповнити давно уложеный плянъ, выѣхати до краю, зречи ся священства и всѣхъ обовязкôвъ, купити красный дôмъ, тай зажити собѣ житемъ безъ працѣ и журбы, та смѣяти ся въ кулакъ зъ дурныхъ хлопôвъ — вôдвернѣмъ ся вôдъ такого зъ погордою, бо то гнила колода на дорозѣ поступу. А горнѣмъ ся громадно въ таборъ молодыхъ, свѣтлыхъ, щирыхъ людей, вѣрныхъ и завзятыхъ робôтникôвъ на ґрунтѣ релігійно-просвѣтнôмъ, котрй высоко здвигли нашь народный прапоръ за моремъ, тай прапоръ збратаня ся всѣхъ становъ на свѣтѣ въ одну велику родину безъ хлопа и пана. А вы апостолы правды, та взнеслои идеи, вы вожды и свѣтильники, батьки и опѣкуны нашого пониженого народу не повинністе чути ся ображеными зô стороны одиниць, котрй за кусникъ хлѣба згинають шіѣ пôдъ ганьбяче людскôсть знамя московского абсолютизму, тай зô стороны драпливои голоты, котра ширене темноты приняла за пôдставу и цѣль житя, а на васъ кидае болотомъ и на вашу працю, котра мае за собою правду и волю. Тотй людцѣ, кобъ могли, тобъ на смерть осудили васъ, якъ се дѣяло ся въ середныхъ вѣкахъ зъ людьми вамъ подôбными.

Правда, якъ самй кажете, що ще не всѣ люде васъ розумѣють, но коли зважите, якъ тотй люде були ученй вôдъ дитинства, то мусите пребачити и не може тое вôдстрашити васъ вôдъ предпринятого дѣла.

Марко Голубъ

I.

Почтенна Редакціє! *)

Доношу явамъ що я дуже любывъ перше вашу Свободу чытати ничъ унѣ небуло той фонетики бо я ей досъ ненавиджу бото ино тоты люблятъ ей що хотятъ жебы (wszysko jedno) biwo! бо мы мае мо Азбуку що намъ зостала по. Святѣмъ Кирилію и Мефтодію та й тоту намъ. треба ужывати нея кусъ тамъ — — — — — — полску фонетику

II.

ПИСНЯ.!.

Я. незнаю невгадаю.
Що то стого буде.
Якь фонетика незогыне.
То загынутъ люде.

Бо хтожъ видѣлъ.
Щобы вляха завше повно было.
Щобъ ся фонетику учыли.
А биды небыло.

Иде одинъ лѣзе другій.
До ляха ся пхае.
Хоче ся учыти чортѣвской фонетыки
Хоть Святу Кириліцю знае.

А ляшокъ ся побудувалъ.
Та и коло него.
Жеонъ ся учытъ фонетики.
Щожъ кому до того.

Ляшокъ мае фонетики много.
Дастъ на почекаия.
Будешъ русине мати внего.
Завъ ше смачное снѣданя

Почтенна Редакціє прошу подати до вашой Газеты

Нитъ слухалъ солонѣсгый коло бары зъ New Yorky Av. C. Korner Third. St.

*) Повызшій дописи достали мы вôдъ людей, що „кікують" противъ фонетики, въ дѣйсности-жь навѣть не знають, що то за такій звѣрь. Ти дописи надруковали мы такою правописею, якою великій борителѣ етимольоґіи списали свои мудрощѣ. Ось плоды, не знаемо, чи темноты чи „просвѣщенія", якѣ сѣють деякій люде не лишь въ старôмъ краю, але и тутъ въ Америцѣ.

Честнымъ дописувателямъ, котрй мали вôдвагу „кікувати" противъ фонетики, але не мали вôдваги подписати ся на своихъ власныхъ письмахъ — радимо, щобы закимъ зачнуть писати противфонетичній „наставленія и писны", навчили ся перше безъ блудôвъ писати. — Редакція.

Кумъ Грицъ и Василь.

Грицъ: — А якъ вамъ — лекше?

Василь: — Лекше одробину, але зъ лôжка все таки ще не можу встати.

Гр.: — Що жь найбôльше вамъ помогло, пôсля вашои гадки?

Вас.: — Та що жь бы — лѣкаръ, котрого закликалисте мимо жѣнчиной волѣ. Най вамъ Богъ дасть за то здоровля и прожитокъ щасливый! Безъ лѣкаря може прійшлось бы вже лежати въ гробѣ.

Гр.: — Бабы ворожки не помогли нѣчого, га?

Вас.: — Охъ дайте менѣ спокôй зъ бабами: они за малый волосъ не выправили мене на другій свѣтъ. Якъ зачали мене начиняти якимись зѣлями, зашептувати, смарувати живôтъ, притискати, то гадавъ-емъ, що мою несмертельну душу вытиснуть зъ мене..... Однымъ словомъ злетѣли ся мовь саранча, мучили якъ Христа, а тяжко було обôгнатись, бо чоловѣкъ немôчный.

Гр.: — Знаю я курацію нашихъ жѣнокъ дуже добре, бо въ часѣ слабости передъ кôлькома роками, нуждали мене такъ само. Хорому нѣхто такъ не е помôчнымъ, якъ розважна и учена жѣнка. Русины однакъ не звертають уваги на выховане для свого народу интеліґентныхъ женщинъ и терплять черезъ се пôдъ многими взглядами.

Вас.: — Ба — а якъ я буду еи выховувати?

Гр.: — Вы вже теперь нѣякъ еи не змѣните. Старшій женщины мусять зôстати такими якъ суть, але за те нашй доньки, малй дѣвчатка, можна образувати и выпровадити въ люде. Они вже будуть тодѣ иншими жѣнками, примѣрными матерями и добрыми патріотками.

Вас.: — Перестануть вже чоловѣки спѣвати за нихъ такй пѣснѣ, якъ вы знаете.

Гр.: — Певно, що такъ.

Вас.: — Ану заспѣвайте що за нихъ; я люблю слухати, бо мене такй спѣванки розвеселяють.

Гр.: (спѣвае):

Не зôйде ми зъ думки, зъ гадки,
А-га, а-гумъ, а-га, а-гумъ!
Якй въ людей жѣнки гладкй,
А-га, а-гумъ, а-га, а-гумъ!
Моя стара, скривила ся,
А-га, а-гумъ, а-га, а-гумъ!
Щей нѣчого не вчила ся.
А-га, а-гумъ, а-га, а-гумъ!
Чи въ хоробѣ, чи въ гризотѣ
А-га, а-гумъ, а-га, а-гумъ!
Языкъ еи все въ роботѣ:
А-га, а-гумъ, а-га, а-гумъ!
Все сварить ся, проклинае,
А-га, а-гумъ, а-га, а-гумъ!
По чуприну досягае...
А-га, а-гумъ, а-га, а-гумъ!
И такъ всегда, такъ що днины —
А-га, а-гумъ, а-га, а-гумъ!
Нема щастя нѣ хвилины.
А-га, а-гумъ, а-га, а-гумъ!

Вас.: — Олъ райтъ, лишь не дуже голосно, бо якъ

моя жѣнка почуе, то заразъ справить вамъ горячу лазню...

Гр.: (встае и оглядае ся зъ великимъ страхомъ) — Може бути..

Вас. (зъ усмѣхомъ): — Ну, ну, не удавайте такого труса, она десь пошла на купно до мѣста. Сѣдайте ще и розкажѣть, що нового чувати въ свѣтѣ.

Гр.: — Новостей дуже много: въ Америцѣ плетеся кôлька новыхъ батоговъ, котрѝ пôдъ назвою тростôвъ, зачнуть зъ новою силою прати по хребтѣ убоге на селене; по цѣлôй Европѣ выбухають страйки; мѣжь Росіею а Японіею заносить ся на вôйну, а ґаспадінъ Жабковичъ нападае знову на галицкихъ поповъ..

Вас.: — Я все казавъ и кажу: сохрани насъ Господи вôдъ московско-мадярского „раболѣпія“.

Гр.: — И вôдъ пяной жабы.

Вас: — И вôдъ скаженои мыши...

Гр.: — Аменъ..

Пôдслухавъ Далешôвскій.

СПРАВЫ „Р. Н. СОЮЗА.“

Хотячи приступити до „Союза“ най посылають вступне и мѣсячне до касіера:

Alex Shlanta,
Postmaster.
MAYFIELD, PA., Lack. Co.

И увѣдомлять секретаря пôдъ адресою:

D. D. Pyrcz,
P.O. Box 355,
OLYPHANT, PA., Lack. Co.

Хто бы бувъ покрывдженый вôдъ котрого зъ урядниковъ »Союза«, нехай пише до предсѣдателя:
REV. A. BONCHEVSKY, 10 May str. Ansonia, Conn.

Въ мѣсяцю марту б. року приступили до „Р. Н. Союза“ слѣдуючи нові члены:

	Число въ гол. книзѣ:
Irwin, Pa.	
Горощакъ Иванъ (молодшій)	2137
Базарникъ Петро	2138
Price'burg, Pa.	
Зинчакъ Гаврило	959
Гузелякъ Василь	959
Mt. Carmel, Pa.	
Ємба Зузи	458
Хоминъ Гриць	4
McAdoo, Pa.	
Баволякъ Данько	194
Грицковянъ Йосифъ	198
Возьный Василь	216
Jersey City, N. J. (зъ февраря)	
Семаницка Марія	1832
Семаницкій Иванъ	1832
" Стефанъ	1838
Костинъ Иванъ	406
Соколичъ Герасимъ	1699
Дошна Андрей	1900
Бр. св. Іоана Хрестителя въ Мейфільдъ, Па. приступили до „Р. Н. С.“ безъ вступного.	
Иванъ Келечава	2138
Михаилъ Мищакъ	2139
Улянъ Бураничъ	2139
Клеменсъ Бураничъ	2140
Андрей Шкворонъ	2140
Анимъ Урда	2141
Филипъ Данило	2141
Осипъ Дзьобчикъ	2132
Яковъ Адамякъ	2142
Иванъ Шалакъ	2143
Андрей Сисакъ	2143
Амброзій Бураничъ	2144
Михаилъ Петрилякъ	2144
Петро Чупикъ	2145
Микита Грабчакъ	2145
Иванъ Свистъ	2146
Иванъ Трановичъ	1615
Михаилъ Дутко	2149
Михаилъ Шлянта	2147

(Дальше буде).

Д. Пирчъ,
секретарь

Квитъ.

на $300 (триста дол.), котрѝ я низше пôдписана яко посмертне по моѣмъ мужу бл. п. Андрѣю Врабель зъ касы »Р. Н. С.« одержала.
Питсбурґъ, Па. дня 24. марто 1901

Марія Врабель.

СВѢДКИ
Вас Тилявскій,
Ник Одомѣрокъ
Корбелякъ Кипріянъ.

Квитъ

на $300 (триста дол.), котрѝ я низше пôдписана зъ касы »Союза« яко посмертне по моимъ бл. п. мужу Стефанѣ Борецкимъ одержала.
Питсбурґъ, Па. дня 19. марта 1901.

Анна Борецка.

СВѢДКИ:
Иванъ Пастырчикъ,
Гр. Бибель

БРАТСТВО Св. АА. ПЕТРА и ПАВЛА ВЪ ANSONIA, CONN

А. Горбаль, предсѣд.; Ф. Студентъ. заст. предсѣд.; Д. Ванько, секретарь, Box 1214, Ansonia, Conn.; Г. Горбаль, заст. секр; А. Пôдбережникъ, касіеръ, К. Горбаль заст. кас., Д. Шкурѣтъ капитанъ, Т. Цѣфкотъ оп. хорыхъ, въ Ansonia., Яцко Дутканичъ оп. хорыхъ въ Derby, Д. Сидорякъ дверникъ.

УРЯДНИКИ БРАТСТВА Св. ІОАНА ХРЕСТИТЕЛЯ ВЪ TRAUGER, PA.

Ив. Фаринякъ, предсѣдатель; Ал. Семаницкій, мѣстопред.; Т. Ірвина, секретарь; М. Березкій, касіеръ; контрольоры Д. Грицко и М. Ющакъ; дверникъ Пор. Подолякъ. Мітинґи вôдбувають ся кожду другу недѣлю по першôй въ гали церковнои.

Братство св. Петра и Павла въ Trauger, Pa.

Иванъ Червѣнка, предсѣдатель; Мацей Єндрекъ, мѣсто-предс.; Иванъ Гардый, секретарь, Box 7, Trauger, Pa.; Аладаръ Кужденій, записникъ; Петро Єлевьовскій касіеръ.

Бр. св. О. Николая въ Troy, N. Y.

Предсѣдатель Пав. Рончковскій, заступ. пред. Анд. Ксеничь; секретаръ С. Фрицъ, заст. секр. Мик. Бискупъ, касіеръ Петро Рончковскій, заст. кас. Пет. Бабякъ, контрольоры Фил. Гира, Ст. Рончковскій, Ив. Слишь. Секретарь „Союза“ Петро Рончковскій.

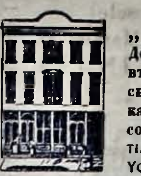
Урядъ братства Трехъ Святителѣвъ въ Whitney, Pa.

Ив. Сопчишакъ председатель, Ив. Вознякъ заступникъ, Спир. Горощакъ касіеръ, П. Завада секретарь, Анд. Шпрохъ писаръ, Ос. Дзюричко опѣкунъ хорыхъ. Вас Кретъ дверникъ Мітинґи вôдбувають ся кождои першои недѣлѣ по 15-ôмъ. Заложене 21-го февруара 1900.

Урядъ братства св. Арх. Михаила въ Yonkers, N. Y. на рôкъ 1901:

Л. Сиротякъ, предсѣдатель; Гп. Щелецкій, заступникъ; Варт Дурнякъ, секретарь; Титъ Дубець, заступникъ; Анд. Драґанъ, касіеръ; Ил. Микулякъ, капитанъ; опѣкуны хорыхъ: Афт. Дубаньскій и Иванъ Спякъ. Мітинґи вôдбувають ся въ першій четверъ по першôмъ кождого мѣсяця.

НОВИНКИ.

— **Памятайте на „Руско-Народный Дôмъ Еміграційный въ Америцѣ“ и высылайте жертвы до касіера пôдъ адресою:** MR. LAZOR SYROTIAK, 42 Washington st. YONKERS, N. Y., **а заразомъ увѣдомѣть о тôмъ секретаря пôдъ адресою:** MR. K. KIRCZOV, 140 Essex Str., JERSEY CITY, N. J.

— **Доносять** намъ зъ Канады, що п. Ґеникъ, дотеперѣшный аґентъ и тлумачь для Русинôвъ въ Винипеґъ, подавъ просьбу до російского міністерства земледѣлія о принятіе его въ свою службу. Єсли его пріймуть, то обѣцявъ вôнъ спровадити еміґрацію Русинôвъ зъ Галичины и навѣть зъ Америки въ Сибиръ. Въ своѣй просьбѣ п. Ґеникъ представивъ Канаду яко край цѣлкомъ нездалый для рôльництва и що нашихъ людей Канада тôлько руйнуе. Єсли се правда, то сей поступокъ п. Ґеника бувъ бы справдѣ вельми загадковый.

— **Дня 30**-го мая въ американске свято Decoration Day вôдбуде ся въ Шамокинъ. Па. вечерокъ въ память 40-лѣтнои рочници смерти Шевченка. Проґрама буде оголошена пôзнѣйше.

Не вмѣешь говорити по анґлійски?

Чому-жь не купишь собѣ за 50 центовъ провôдникъ руско-анґлійскій въ рѣдакціи »Свободы«?

Дальше справоздане въ жертвъ зложеныхъ на Р. Н. Д. Е. въ Америцѣ.

О. А. Бончевскій зъ Ансоніи, Конн. черезъ бльокъ	$2.45
Ст. Петровскій зъ Ансоніи, Конн.	1.00
Конд. Котанчикъ зъ Шамокинъ, Па.	2.00
Я. Семаницкій зъ Елизабетпорту, Н.-Дж.	1.00
Бр. Трехъ Святител. въ Whitney, Pa.	7.00

а зложили по 50 цнт. слѣдуючі: П. Завада, Ив. Сопчишакъ, С. Горощакъ, И. Вознякъ, А. Глива, М. Гопей, Н. Венгринъ, Є. Марцѣнко, А. Шпрохъ, О. Дзюричко, В. Крета, Ив. Сивранка, Л. Смолякъ, Д. Пожинякъ.

Руски женщины въ Whitney, Pa. злож.	2.00

а то по 50 цнт. Марія Шпрохъ, Марія Козимчакъ, Катер. Баранъ, Августина Вознякъ.

Всѣ зложили разомъ	$15.45
Попередно въ перенесеня	567.31
	$582.76

Н. Подгорецкій, предсѣдатель.
К. Кирчовъ, секретарь.
Лазоръ Сиротякъ, касіеръ.

Памятайте
НА ФОНДЪ ШКÔЛЬНОИ МОЛОДЕЖИ въ Америцѣ!

быки Кирпана, а дальше якійсь молодикъ рипить до уха старому, знать глухому чоловѣкови: що вы не чуете?

— Чуемо, чуемо — вôдповѣдаю въ дусѣ — але не всьо бачимо.

— Такъ диви! — кричить панцъ Ивана Париляка: ба-а а. а се що?

Дивлюсь... а на самôй серединѣ выдруковано бѣлыми буквами на бѣлôмъ папери: „Patents“. Читаю дальше: „Send model, sketch, or photo for free report on patentability. Book „How to obtain U. S. and Foreign Patents“ . . . . . . 20,000 patents procured through them. All business confidential. Sound advice. Faithful service. Modera e charges. Write to: C. A. Snow & Co. Patent lawyers, Washington, D. C.

Я ажь выскочивъ зъ радости и мовь навѣдженый ставъ бѣгати зъ руму до руму, выкрикуючи: Єсть! есть! Знайшовъ! Якъ Mr. Howe, коли зладивъ машину до шитя. Моя стара ажь зъ кухнѣ прійшла и здивована пытае: чи — борони Боже — що не сталось!

— Забирайсь и не перешкаджай менѣ. Маешь тамъ ложку и миску, то пильнуй свого, а до хлопскихъ интересôвъ не мѣшай ся! — гримнувъ я.

Стара моя забралась до свого кухонного офису, бо мене знала добре, а я таки сейчасъ — не тратячи часу — сѣвъ, взявъ за перо и пишу:

Messers. C. A. Snow & Co..
Patent Lawyers,
Washington, D. C.

(All confidential.)

Мои Панове!

Я зробивъ велике вынайдене, якого ще свѣтъ не бачивъ. Я вôдкрывъ чоловѣка вченого, способного и посѣдаючого всѣ прикметы тѣла и душѣ, якими може тôлько обдарувати природа одиницю. Єсть нимъ д ръ о. Францъ Плосколобъ Плѣнка. Хоть вôнъ не зъ мого валалу анѣ не зъ моеи парахвіи, але я пôзнавъ его здôбности и заслуги для людскости, на котрѝ нѣхто въ свѣтѣ до теперь не звернувъ своеи уваги. Правда, що свѣтъ довѣдуесь о заслугахъ такихъ людей по смерти доперва и выхвалюе, а церква робить святыми, але я вôднайшовъ се ще за его житя, маю замѣръ освѣдомити нимъ та его дѣлами всю вселенну, отже сподѣюсь, що вы поможете менѣ въ отриманю патенту за се мое вôдкрыте.

Фотоґрафію и всѣ потрѣбнѝ паперы та нарисы, зъ якихъ о всѣмъ довѣдаетесь — залучую.

Прошу о скору вôдповѣдь.

Вашъ
ЯЦКО БЛОХА,
Plymouth, Pa.

За якій тыждень дôстаю вôдповѣдь:

Mr. JACKO BLOUCHA,
Plymouth, Pa.

Дорогій Пане!

Всѣ вашѝ паперы мы роздивили и вôдсылаемо назадъ. Межете собѣ ними »прес гем« завинути, а свою голову дайте змыти зимною водою. Такихъ славныхъ и заслуженыхъ людей въ насъ въ Америцѣ на копы. Сли-жь вôнъ для васъ такъ цѣнный, то можете его собѣ выпхати половою и заховати въ музею »Народного Дому« въ вашôмъ Львовѣ. Патенты въ Америцѣ не для дуракôвъ, хиба ще можете спробувати въ Австріи або Росіи.

Вамъ радѝ
C. A. Snow and Co.

Но, якъ бы грôмъ бувъ вдаривъ зъ ясного неба въ саме полудне, то не бувъ бы мене такъ поразивъ, якъ та вôдповѣдь. Ажь кровь въ менѣ закипѣли, а кулаки мимовôльно сцѣпились.

— Пропало всьо. Моя слава, надѣя..... пропали! Не мавъ мôй тато щастя, то й я — видко — не маю, — думалось менѣ нашимъ старо-рускимъ звычаемъ. Та най на тôмъ станесь, хоть пропали капчукъ и два дутки.

Чи видавъ хто таке? Они вôдсылають мене до Австріи, до тои Австріи, въ котрôй хлопôвъ стрѣляють, зъ котрои хлопы втѣкають, въ котрôй рускѝ хлопы въ галицкихъ корчмахъ красше забавляють ся, якъ паны-послы въ парляментѣ, въ котрôй така бѣда, що вже старенькій цѣсарь мусить ходити на 6 центову вечеру до робôтничого »байзлю« — якъ писала одна ґазета. Або до тои Росіи, въ котрôй хлопы гинуть зъ голоду, студенты бунтують ся, а царь глядае за пожичкою у американьскихъ банкирôвъ.. Ще й кажуть выпхатись половою!... Пфу! Най мара возьме!... Я плюнувъ и задоптавъ ногою.

Однакъ днесь, коли вже пару мѣсяцѣвъ минуло вôдъ тои подѣѣ та я охолонувъ, самъ смѣю ся зъ свого дурного розуму и хочу вамъ, мои пріятелѣ, оповѣсти бôльше про ту славну »парсуну«, що такъ мене заняла та намучила.

Се цѣлкомъ звычайна щоденна поява, яку я такъ высоко пôднѣсъ. Ось послухайте тôлько:

Бувъ собѣ дѣдъ та баба и они жили собѣ, де — вже не скажу, бо самъ не знаю. Они мали сына и посылали его до школъ. Що той сынъ тамъ робивъ, якъ вчивъ ся и такъ дальше, они того не знали, тôлько тѣшились, що прецѣнь таки ихъ сынокъ не буде такимъ простакомъ, якъ они старѝ.

Разъ они обое такъ сидять собѣ, ажь старый каже:

— Стара!

— Га?

— Не знати, чимъ то нашь Цѣсьо буде?

— Тымъ, чимъ Панъ Бôгъ дасть — каже баба.

Обое задумались......

— Но выдумалась що? — пытае по хвили дѣдусь.

— Нѣ.

Знову мовчанка..... и старѝ задумались.

Въ тôмъ старый пôдскочивъ якъ опареный зô стôльця и — вдаривши рукою по колѣнѣ — крикнувъ: — Єсть, есть! Не думай люба!

— Ну, щось выдумавъ? — пытае здивована стара.

— Ось слухай лишень — почавъ дѣдусь. — Завтра приѣзджае нашь Цѣсьо зô школъ до дому. Мы приготуймо для него обѣдъ. Поставимо печену курку, фляшку вина и библію, а самѝ скрыемось въ другôй комнатѣ и будемо глядѣти дѣркою вôдъ ключа, за що перше возьме. Сли перше возьме за библію — то буде священникомъ, сли за курку перше — то буде дохторомъ, сли-жь перше за фляшку — то пінкомъ.

Якъ урадили, такъ зробили. Слѣдуючого дня, коли Цѣсьо вже мавъ приѣхати, всьо приготовили якъ треба, а самѝ сховались за замкнеными дверима и глядѣли пильно дѣркою вôдъ ключа, не зводячи духа.

(Конець буде).

Патентъ Яцка Блохи.

Нарисъ не-бiольоґiчный.

Я зробивъ велике вôдкрыте. Се було ще при кôнци минувшого року, коли я ставъ удосконалювати въ гадкахъ мое вынайдене. Оно заняло мою душу и серце. Але я мовчавъ, завзято мовчавъ, навѣть уникавъ людей, щобы — борони Боже — не зрадитись, бо теперь люде такѝ мудрѝ, що покажи имъ лишь конець языка, то они вже й душу знають.

Ось примѣромъ Йліша Ґрей вынайшовъ телефонъ, але панъ Белъ вхопивъ за конець дроту и дôставъ патентъ, а головно богато грошей, що забезпечили ему выгôдне житє, пôдчасъ коли Ґрей протестувавъ до смерти и згинувъ въ нуждѣ. То жь я побоювавсь, щобъ яка мара не поробила щось подôбного зъ моимъ вôдкрытемъ, а тогды пропали слава и грошѣ, якъ песъ на ярмарку.

Я носивсь зо своимъ вынайденемъ, якъ курка зъ яйцемъ. Менѣ снилась слава и гоноры, якѝ вôддають менѣ люде — привиджувались купы золота — менѣ нераз здавалось, що бесѣдую зъ Коперникомъ, Колюмбомъ, Едизономъ, Ґутенберґомъ и тыми всѣми людьми, що вславились на поли рôжныхъ вынаходôвъ и вôдкрыть.

Але що я, бѣдака, Русинъ мавъ робити? Я живъ въ чужинѣ, а ту нѣ брата нѣ свата, нѣ розбесѣдуватись по чужому гараздъ, нѣ порадоньки нѣзвôдки. Ко-бъ такъ въ старôмъ краю, то але! Я бъ заразъ до нашого Мошка, взявъ его до алькира на тихе слово и всьо пôшло бы якъ зъ масломъ. А ту.... клопôть, нещасте на гладкôй дорозѣ.

Головонько моя бѣдна, що жь менѣ робитоньки!? Сиджу тай думаю, зажуреный. Ажь ту: дзень-дзе-лень, дзень-дзе-лень! Я схопивсь и побѣгъ, чимъ скорше до дверей. Хвала Богу, се листоношь, що принѣсъ менѣ пачку ґазетъ. Може хоть въ нихъ знайду вôдраду.

Беру першу ґазету, се наша »Свобода«. Розкладаю и зачинаю читати зъ кôнця, бо я належу до старорускои партіи.

Дивлюсь на ту »Свободу«, якъ бы доперва перпій разъ въ житю побачивъ. Ту Тилпашовѝ кумы, зъ боку караванъ Бобковского, вызше Малинякъ посадивъ на бочку пива якогось пана въ корунѣ на головѣ та зъ березовою кашкою въ руцѣ, низше намальованѝ

Лекшій способъ.

Пацієнтъ:
Ту даю вамъ десять центôвъ
За вырване зуба
И гадаю, що й ся сума
Ще буде за груба...

Дентистъ:
Що, що, пане? — десять центôвъ?
Чи вы ся сказили!?

Пацієнтъ.
Але-жь где-тамъ, любый докторъ,
Вы такъ заробили!
Теперь за мôй страхъ и болѣ,
За велику муку —
До Русинôвъ пораджу вамъ
Пôти на науку:
У нихъ кождый въ лекшій способъ
Вмѣе се здѣлати,
Лишь треба го напоѣти
И злости додати,
А вôнъ тодѣ кулачискомъ
Такъ заѣде въ губы,
Що не одеръ, але всѣ вразъ
Вылетять вамъ зубы...

Чалый.

ВСЯЧИНА.

Де-що про релігійнѣ вѣрованя старинныхъ народôвъ.

(Дальше).

VIII. РЕЛІГІЯ ГРЕКÔВЪ.

Греки, якъ взагалѣ майже всѣ стариннѣ народы, вѣрили въ велике число богôвъ. Не понимали они вѣчности, анѣ безконечности, не понимали одного Бога. Для Грека кожда сила природы — воздухъ, сонце, море, суть божими силами; а тому, що не вѣривъ, щобы одна причина вызша могла выдати тѣ явища, то-жь доходивъ до того, що кожде зъ тыхъ явищь приписувавъ окремому богови. Длятого Греки вѣрять въ бôльше число богôвъ. Тыхъ богôвъ представляли собѣ, що мають они тѣло подôбне до нашого, мають на собѣ шаты, мешкають въ гарныхъ палатахъ и можуть, єсли вже не вмерти, то бодай бути ранеными. Розумѣє ся, що богôвъ и богинь представляли собѣ якъ особы краснѣ.

Кожда краина въ Греціи мала свои оповѣданя о богахъ: о ихъ уродженю, пригодахъ, молодости, чинахъ, а навѣть тѣ боги мають своихъ родичѣвъ, дѣтей и родину. Мамою ихъ бувае богиня, братами — боги, дѣтьми — другѣ боги або люде пôвбоги. Видко зъ того яка була буйна фантазія Грекôвъ, що представляли собѣ богôвъ якъ людей.

Кромѣ поменшихъ богôвъ, котрѣ знаходили ся майже въ кождôмъ мѣсци Греки мали кôлька великихъ богôвъ, котрыхъ однаково почитано по всѣхъ святыняхъ Греціи.

ОЛИМПЪ.

Кождый зъ тыхъ богôвъ мавъ свою подобу, свôй одягъ, свои знаряды и кождый бувъ немовь королемъ надъ тымъ, до чого бувъ богомъ. Однакъ Греки завважали, що всѣ силы природы недѣйствують случайно, але що є тамъ порядокъ, то-жь зъ того придумали, що боги годили ся въ зарадѣ свѣтомъ та, що, подôбно людямъ, мали свои права и свôй зарядъ.

Була на пôвночи Греціи гора, котрои верхъ покрытый бувъ снѣгомъ. До того верха не дôйшовъ жаденъ чоловѣкъ, а звали его Олимпъ. На тôмъ верху, що его заслонювали хмары передъ людскими очима мали згромаджуватись боги и тамъ при свѣтлѣ неба радити надъ справами свѣта. Найсильнѣйшій зъ усѣхъ богôвъ именемъ Дзевсъ проводивъ зборамъ. Той богъ, котрого представляли якъ поважного старця въ довгою бородою, сидѣвъ на золотôмъ тронѣ. Вôнъ єсть богомъ неба и свѣтла, богомъ, що громадить хмары и метає громами. Той богъ прикавуе, а передъ нимъ стоять послушнѣ иншѣ боги. Єсли суть непослушнѣ, то Дзевсъ грозить имъ, а грецкій поетъ Гомеръ такѣ слова вкладае въ уста того бога, коли вôнъ вôдзывае ся до непослушныхъ богôвъ: „Присилѣть до неба золотый ланцъ, на котрôмъ повиснете всѣ, боги и богинѣ. Всѣ вашѣ силы разомъ не здужають зтягнути на землю володаря, повелителя Дзевса. Я, противно, єслибымъ схотѣвъ тягнути ланцъ до себе, потягнувъ-бымъ зъ нимъ навѣть землю и море. Я бы его привязавъ до верха Олимпу и цѣлый свѣтъ зависъ бы. Такъ далеко я вызшій надъ богами и людьми.“

МОРАЛЬНОСТЬ ГРЕЦКОИ РЕЛИГІИ.

Греки зъображали собѣ, що боги суть понайбôльшôй части ґвалтовнѣ, злоснѣ, та розпустнѣ; приписували имъ згôршаючѣ проступки або нечеснѣ вчинки. Всѣ боги були такѣ пустѣ, що переслѣдували кождого, хто переставъ приносити имъ жертвы. Тѣ боги були такѣ заздрôснѣ, що не могли стерпѣти того, якъ бачили кого щасливымъ, тому Греки уважали цѣлковите поводженє въ усѣмъ якъ одно зъ найбôльшихъ небезпеченьствъ, бо таке поводженє стягало на чоловѣка гнѣвъ богôвъ. Мали они навѣть окрему богиню такого гнѣву.

Зъ тои причины, що боги давали людямъ злый примѣръ зô себе, религія Грекôвъ була неморальною, та се дасть ся пояснити тымъ, що первѣснѣ Греки були самѣ ґвалтовными, злосными та розпустными и тому на свою подобу представляли такими богôвъ. Въ позднѣйшихъ часахъ, якъ Греки були бôльше обычайнѣ, пôзнавали тѣ хибы предкôвъ, однакъ не важили ся заводити змѣнъ въ тыхъ острыхъ та нечесныхъ богахъ, бо религія ихъ вкоренилась на добре мѣжь народомъ.

ГЕРОЄ.

Єсли хто въ Греціи вôдзначивъ ся чимсь замѣтнымъ за житя, то его уважали за героя. Бувъ се могучій духъ, не богъ, але пôвбожище. Тѣ героє не мешкали на Олимпѣ, въ небѣ богôвъ, не управляли цѣлымъ свѣтомъ, але и они мали вызшу власть вôдъ людскои, що имъ дозволювала спомагати своихъ пріятелѣвъ а нищити ворогôвъ. Зъ тои причины Греки почитали тыхъ героѣвъ якъ богôвъ и благали въ нихъ опѣки. Не було державы, племени, родины, котрѣ-бъ не мали свого героя, духа-хранителя, котрого почитали. Були розличного рода героє. Однѣ за житя вôдзначили ся силою, другихъ почитали за те, що засновали державу або мѣсто и т. д. Духъ такого героя перебувавъ въ тôй краинѣ, де похоронене було его тѣло. Тѣ героє вôдзначали ся божескою властю, а подôбно якъ боги можуть они зсылати на людей добрѣ и злѣ рѣчи. Героє, що були опѣкунами державы вôдвертали вôдъ неи голодъ и пошести, а на случай потребы били ся зъ непріятелемъ. Така була вѣра людей въ тыхъ героѣвъ, що оденъ герой бувъ страшнѣйшій для ворогôвъ якъ всѣ живѣ люде.

ПОЧЕСТЬ БОГАМЪ.

Пôсля вѣрованя Грекôвъ тѣ боги и героє, пôсля своеи могучости та своеи волѣ, роздавали людямъ всякѣ добра и всякѣ нещастя. Проте небезпечно було мати ихъ противъ себе, а противно, треба ихъ було мати по своѣй сторонѣ. Люде гадали собѣ, що тѣ боги мають людску натуру: якъ чимъ небудь обидять ся, то знакъ, що занедбує ся ихъ, а знову, коли коло нихъ надскакує ся, то и боги зъ того вдоволенѣ. На тôй пôдставѣ полягала цѣла почесть; треба було чинити рѣчи приятнѣ богамъ, щобы позыскати ихъ взгляды. Выходило на те, що якъ ты боже менѣ зробишь добре, то я и тобѣ не пожалую нѣ жертвы, нѣ молитовъ.

ВЕЛИКѢ СВЯТА.

Тому, що боги мали людскѣ чутя, то-жь, щобы имъ приподобати ся, треба чинити все, що єсть людямъ приятне. Длятого зносили богамъ молоко, вино, тѣсто, овочѣ, мясива. Будовали для нихъ палаты та выправляли бенкеты, бо якъ говорили, що „щасливѣ боги“ любували ся въ забавахъ и красныхъ видовищахъ. Та святочна урочистôсть була не тôлько забавою, але и религійнымъ обрядомъ. Въ такѣ днѣ поздержували ся люде вôдъ працѣ, бо тогдѣ треба було тѣшити ся публично передъ богомъ. Безъ сумнѣву, що Греки мали приятнôсть въ такихъ урочистостяхъ, але святкували ихъ не для себе, а для богôвъ.

ИГРИЩА.

Зъ забавъ, присвяченыхъ богамъ, повстали урочистѣ игрища. Кожде мѣсто выправляло ихъ въ честь своихъ богôвъ, але допущали до того самыхъ лишь горожанъ. Въ чотырохъ лишь мѣсцевостяхъ Греціи устроювано великѣ игрища, въ котрыхъ могли брати участь всѣ Греки. Найголовнѣйше игрище вôдбувалось въ Олимпіи, що тревало 5—6 днѣвъ. Маса народу зъ всѣхъ сторонъ Греціи заповняла ступенѣ довкола цирку. Тѣ урочистости розпочинали прошенемъ жертвъ та молитвами до Дзевса и другихъ богôвъ, почѣмъ слѣдували перегоны и такъ: Першѣ перегоны вокругъ площѣ. Опôсля силачѣ пописувались скаканемъ, переганялись зъ одного кôнця площѣ на другій, кидали кружкомъ, вкôнци обнявши ся за вязвъ дужали ся хто кого переможе. За тымъ йшла борба на кулаки, а дальше переганялись на легкихъ возахъ запряженыхъ чотырома кôньми. Судіѣ, що мали рѣшати хто побѣдивъ сидѣли въ пурпуровыхъ шатахъ и лавровыхъ вѣнцяхъ на головѣ. Коли борба скôнчилась тогдѣ пôсланець, оголошувавъ цѣлому зборови имя звытязя и назву мѣста, звôдки той щасливый походивъ. Цѣлою нагородою для такого бувъ оливный вѣнець, але коли повертавъ до свого родинного мѣста, то его спôвгорожане пріймали его урочисто, а деколи выбивали дѣру въ мурѣ, щобъ его нею перепустити. Такій вытязь въѣжджавъ на возѣ, запряженымъ чотырома кôньми, вбраный въ пурпуру, а оточеный здвигомъ народа. Подôбнѣ борбы и перегоны мали велике значѣнє въ стариннôй Греціи, а про нихъ складали пѣсни найбôльшѣ поеты. Розказують, що оденъ Грекъ, именемъ Діягорасъ, дождавъ ся такъ великого щастя, що въ однôмъ дни его двохъ сыновъ побѣдило на такихъ игрищахъ. Сынове обносили батька середъ окрикôвъ згромадженыхъ, а що народъ уважавъ се за велике щастє для батька, то-жь кричавъ, що радше ему теперь умерти, бо за богато мае щастя. Діягорасъ такъ тронутый бувъ тымъ, що умеръ въ обôймахъ своихъ дѣтей. Бачити на власнѣ очи, въ присутности цѣлои Греціи, своихъ сынôвъ, що мали найсильнѣйшѣ кулаки и могли найшвидше бѣгати — се-жь надмѣръ земного щастя. Греки мали причину цѣнити фізичну силу, бо-жь въ ихъ вôйнахъ лишь найбôльшѣ силачѣ були добрыми жовнѣрами.

ВОРОЖЕНЄ.

Въ замѣну за тѣ жертвы и молитвы, якѣ Греки приносили своимъ богамъ, спôдѣвали ся они вôдъ богôвъ розличныхъ ласкъ. Боги памятали о своихъ почитателяхъ, давали имъ здоровлє, маєтокъ, побѣду надъ непріятелемъ и т. д. Греки думали, що боги забеспечали людей передъ нещастями, остерѣгаючи ихъ розличными знаками, котрѣ пояснляли собѣ до вподобы. Було се именно вороженє. Ворожили собѣ зô снôвъ, зъ перелѣтаючихъ птахôвъ, зъ пчиханя, трясеня землѣ, зъ кометъ на небѣ и т. д. Взагалѣ, єсли брали ся до якоись важнои роботы то ворожили собѣ зъ розличныхъ знакôвъ, котрѣ, пôсля ихъ думки, зсылали самѣ боги. И нашѣ люде вѣрять ще въ такѣ забобоны. Єсли заяць перебѣгне, або хто перейде зъ порожными коновками, то кажуть, що оно не на-добро ворожить.

ПРОРОЦТВА.

Греки вѣрили також въ пророцтва, бо думали, що боги остерѣгають людей передъ нещастями, не тôлько черезъ нѣмѣ знаки, але також черезъ уста вôтхненои особы. Вѣрнѣ приходили до святынѣ бога, щобы зарадити ся пророчицѣ, чи мають въ якôйсь справѣ поступити такъ чи нѣ. Такихъ мѣсцевостей, де пророкували, було досыть въ мѣстѣ Дельфахъ. Тамъ въ глубинѣ святынѣ бога була скала, а зъ розпуклинъ тои скалы выходивъ холодный воздухъ. Греки думали, що той воздухъ зôславъ самъ богъ, бо кождый, хто нахиливъ ся надъ тою скалою и вôддыхнувъ тымъ воздухомъ, запоморочувавъ ся вôдъ разу. Тому надъ тою розпуклиною ставляли столець, на котрôмъ засѣдала невѣста. Якъ зачала вôддыхати тымъ воздухомъ попадала въ одурманенє и зачала маячити мовь у снѣ, выговорюючи урыванѣ слова. Священники сидѣли биля тои пророчинѣ списували тѣ поодинокѣ слово, а опôсля укладали ихъ пôсля вподобы въ вôдповѣдь и вôдчитували тому, хто приходивъ за порадою. Хочь тѣ вôдповѣди були двозначнѣ и дуже часто не справджували ся, але Греки дуже имъ вѣрили, а таку мѣсцевôсть, де була пророчиця, почитали мовь яке вôдпустове мѣсце.

СВЯТЫНѢ.

Въ Греціи найкрасшѣ будынки будували въ честь богôвъ. Були се величавѣ палаты, де перемешкуе богъ въ видѣ якои статуи. Вѣрнѣ не входили до нутра святынѣ, а лишали ся пôдъ голымъ небомъ. Така святыня була безъ вôконъ, лишь зъ горы бувъ малый отворъ. Тамъ хоронили ся также дорогѣ скарбы якъ золото и иншѣ дорогоцѣнности, що були властностю божища.

(Конець буде).

Учѣте ся, браты мои!
Думайте читайте,
И чужому научайтесь,
И свого не цурайтесь!
Т. Шевченко

Всюды нѣвечить ся правда,
Всюды пануе брехня,
Въ вашихъ лишь серцяхъ, о братя,
Най не повстане вона!
Ив. Франко.